

MIKLYA LUZSÁNYI MÓNIKA

Úrvacsora

Kegyelem néktek és békesség, Istentől és a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól, oda se kellett néznie, tudta, hogy ott van, hátulról a harmadik padsorban, a fehérre meszelt, vaskos oszlopok takarásában. A templomba utolsónak surrant be most is, mintha nem is lenne, nem is léteznék, fejét lehajtja, meg ne lássák az arcát. Kalapot képzel rá ilyenkor, széles karimájú kalapot, amit a háború előtt is ritkán viseltek az úrinők. Fiumében Vlachner Anna viselt ilyen széles karimájú, fehér kalapot harminchatban, az erős napsütés ellen. Anna tejfehér bőrén könnyen kiütözköztek a szeplők, elég volt elsétálniuk a kormányzóságtól a Baross kikötőbe, jaj, ne nézzen rám, rút vagyok.

Anna arcát az alatt a néhány perc alatt is megfogta a nap, néhány göndör tincs, mit nem tudott a szoros kontyba befogni, a homlokán táncolt. Azok az elszabadult tincsek, a magasra gombolt blúz alatt csak homályosan felsejtlő halmok jobban felizgatták, mint a pesti lányok bubi frizurája vagy a szépasszonyok mélyen dekoltált ruhái. Erősen tűzött a nap, forróság kívül, belül, csak fel-tátottam a számat és lihegtem, nyelvem ínyemhez tapadt, erőm elfogyott, szívem, mint a viasz, megolvadt. Más lánynál tudta volna, hogyan, ugyan, drága, ne beszéljen ilyet, hisz olyan maga, mint a fészlő rózsabimbó, megvoltak a bevált mondatai, mivel lehet levenni a lábukról a lányokat, mivel a fiatalasszonyokat, még a kurvákat is szerette meghódítani, mielőtt szobára mentek. Annának mégsem tudott válaszolni, a hangok eltévedtek a hangképzőszervek labirintusában, pedig a zsigerek mélyén valahol ott remegtek az ószövetség kollokviumra megízlelt szavai, mindenestől szép vagy, én mátkám, semmi szeplő nincs benned, színmézet csepegnek a te ajkaid, méz és tej van a te nyelved alatt, és a te ruháidnak illatja, mint a Libánusnak illatja, a te mellecskéid gránátalmás kert, édes gyümölcsökkel egybe, nárdus és sáfrány, jó illatú nád és fahéj, mindenféle temjéntermő fákkal, mirha és áloé, minden drága fűszerszámokkal, összeröhögtek a bibliavers fölött, a bűdös zsidai, már akkor is értettek hozzá, hogyan tegyék a szépet.

Annához egyedül azok a jó illatú szavak illettek volna, de nem vehette őket a szájára többet, a szemérmelenség rájuk tapadt, serkenj fel, északi szél, és jöjj el, déli szél, fújj az én kertemre, folyjanak annak drága illatú szerszámai, a fehér vászonnadrág a Baross kikötőben is megfeszült a két combja között, csak a lány észre ne vegye, szégyellte magát még a gondolattól is.

Annyira más volt ez a lány, mint az eddigiek, a tizenhatot töltötték, mikor a nagybátyjuk először elvitte őket kuplerájba, akkor se viselkedett ilyen málén, az Öcsi, az igen, haza is vitte Poldi bácsi gyorsan, nem tudott mit kezdeni a lányokkal. Pedig nagy sikerük volt, két egyforma kamaszfiú, András és Béla, kicsi királyfiak, ifjú hercegek, nézzétek csak, olyanok épp, mint két tojás, vajon a lábatok köze is egyforma, a kurva belenyúlt a nadrágjukba, jobb kézzel az övét, ballal az öccsét markolta meg, kemények ezek, mint a kő, nincs különbség köztük. Hozzá fordult először, megnyitotta a sliccét, előtört az ágaskodó, vörös csikó, erős kézzel kellett tartani, tajtékot ne vessen azonnal, de a lány értette a dolgot, nem engedte ki kezéből a gyeplőt, a tövénél markolta meg, hogy szinte fájt, aztán az ujjja gyorsan lefutott, végig a gáton, egy pillanat, s már odabent járt, a farpofák között, csitulj kicsit, míg az öccsével foglalkozom, na mutasd Bécike, te mit tudsz. De Öcsi akkor már nem tudott semmit, csak kifutott az ajtón, nem is járt kuplerájba többé, szüzen ment a házasságba is, hülye vagy, Öcsike, éleslövészetre készülsz, vaktölténnyel?

Béla biztosan tudta volna, mit kell mondani Vlachner Annának a Baross kikötő mólóján, ismerte az ilyen szentlelkű szüzeket, akiknek csak a Krisztus, meg a szentségek, közöttük forgolódott, de neki akkor fogalma sem volt az egésztől, arról meg végképp nem, hogyan kell egy ilyen lányt meghódítani. Míg Annát meg nem ismerte, csak röhögött az egészen, józan élet, tiszta ifjúság, meg vagy te veszve, Öcsikém, a teológusokat sem érdekli más, mint a bor meg a lányok, gyere velünk inkább a Kispipába, ott gyűlnek össze az igaz magyar ifjak. Akkor még úgy tűnt, az Árpád Szövetség túltesz az öccse minden szervezkedésén, alig akadt a Theológián olyan ifjú, kinek ne fájt volna a haza sorsa, elég volt csak Kolozsvárt, Kassát megemlíteni, kardot zörgetett mindenik.

Csak Béla unszolására ment el a konferenciára, az előadások valójában nem érdekelték, elég nekem a kegyességből a Theológián, a víz vonzotta inkább, a hajók, de Vlachner Anna kék szemei nem eresztették, végigülte az összes előadást, hogy a lány közelében lehessen. Ki akarta tudni Anna titkát, aztán az övét tudták ki végképp, a lányt meg se közelíthette többé, ha Anna ránézett, akkor se őt látta, legalábbis nem a fehér inget, a lobogó szárú lenvászonnadrágot, meg azt a sármos mosolyt, amiért annyira bolondultak a pesti lányok. Alig is pillantott rá, András úgy érezte mégis, Vlachner Anna a veséjéig lát, a lelke legrejtettebb zugáig hatol a tekintete, reám nézett és én futottam volna el, hová bújjak, hová rejtsem az én tisztátalanságom foltjait, meghágom a hegyeket, a réteket, rejtsetek el ti aratásra érett mezők, s a dús fejű kalászkok főhajtva bókolnak neki, aranysárgán hullik

a mag lépte nyomán, futok a partra, vitorlám szélétől dagad, az evezősök karján megfeszül az ín, s ő vihart korbácsol a tengeren, hab borítja el naszádomat, tekintete örvény, mélybe húz, hol találok előle nyugovást?

A Baross kikötő után alig is látta Anna arcát, széles karimájú, fehér kalapot hordott végig, míg Fiumében voltak, azt képzelte mindig a sváb asszonyra, pedig szentséggyalázás volt még csak egy lapon is említeni őket. *Kiáltsunk az Úrhoz, szorultságunkban, kinek színe előtt személyválogatás nincsen, mert akik törvény nélkül vétkeztek, törvény nélkül vesznek is el: és a kik a törvény alatt vétkeztek, törvény által ítéltetnek meg.* Müllerné a bácskai internáló táborról nem szólt neki sosem, másnak sem volt igen szabad, tudta mégis mindenki a faluban, hogy odavitték a svábok egy részét, s nem bántak velük jobban, mint a haláltáborokban a zsidókkal. Az asszony a garai földekről mesélt inkább, a régi, átriumos házról, olyan volt, mint egy erőd, ablakai befelé fordultak, vadgesztenye borította árnyékba a verandát, ott tanult meg a fia járni a vörös gránit lapokon, ha elesett, ugrott az anyja, kapta ölbe, mutassad, hol fáj, Hansi felnyújtotta apró ökleit, katonadolog, mire huszár lesz, elmúlik, és belecsókolt a puha tenyerekbe. Szöke volt Hansi, kékszemű, szakasztott anyja, *ez az én szerelmes Fiam, benne gyönyörködöm*, Müllerné önkézzével tépte fel újra és újra a sebeket, megölte a saját fiamat, nem engedte, hogy elinduljon a gyógyulás.

Hosszú évekbe telt, míg a tiszteletes megértette, hogy a feloldozást tőle várja az asszony, nem mint paptól, hanem mint férfitől, ha lehetne egy másik fiam, nem engedném el magam mellől sosem. Nem válaszolt, később sem reagált a burkolt ajánlattételekre, csak túrta, hogy kiszolgálja a nő, főztem húslevest, meg csináltam egy kis gőzgombócot is, gondolom, nem evett még a tiszteletes úr igazi sváb knödelt. Jól főzött Müllerné, a házat is tisztán tartotta, mint a patika, olyanná lett néhány hét alatt a parókia, de az asszony sokat sírhatott, mikor a konyhában hirtelen rányitott, megrebbent, nem nézett fel, titkolta a könnyeit, mégsem lépett oda hozzá, nem léphetett.

Pedig mióta el kellett hagynia Pestet, nem nyúlt nőhöz.

Amikor beteg lett, Müllerné ápolta, cserélgette a borogatást lázas homlokán, elzsongította a láz, a puha érintés, ahogy lejjebb csúszott az asszony tenyere, a ruhától nedves volt még egy kicsit, szinte hűvös, a nyakán, a mellkasán, mint illatos olaj, drága kenet, nárdus, mirha és áloé, cédrusa a magasba tört, ágán a Libanon harmatja, eső áztatta vesszejét. Durva volt a mozdulat, amivel lelökte a nőt az ágyról, paráznaságot mivelsz, s arra sarkallsz engemet is, aztán meg is bánta, nem lett volna szabad annyira kegyetlenül, takarodjon, mit képzél maga. Az asszony mégis vette a bátorságot, s megírta azt a le-

velet, András, András, miért gyötri magát ennyire, miért nem látja meg, hogy én már csak magáért élek. Nem volt szüksége erre a helyettes áldozatra, Müllerné levelére nem is válaszolt, ugyan, mit írhatott volna neki, a jelenet nem lehet jóvátenni a múltat, a jövővel végképp nem.

Feloldozás nélkül kell végigcsinálni ezt az életet, Müllernét is kísérteni fogja a jel, amit a fia karjára tetováltak, amikor az anyja biztatására belépett az SS-be, pedig nem akart mást a szerencsétlen, mint megmenteni a fronttól, mindegy, hogy hol, érted, Hansi, csak ezt a pár hónapot bírjuk ki, míg vége lesz a háborúnak. A számítása elsöre bevált, messze a hátszágba vitték az újoncokat kiképzésre, csak aztán az oroszok túl gyorsan törtek előre, még a fegyverrel bánni sem tanultak meg rendesen, már elfogták őket, nem is kérdeztek semmit, a golyóhoz elég volt az SS egyenruha.

Az asszony ott ült most is a fehérre meszelt oszlopok árnyékában, mintha nem is léteznék, nem lenne sehol, a bácskai holdak elvesztése nem fájt neki annyira, mint az a két kapavágás föld, még el se temethettem, azt se tudom, hol nyugszik a Hansim, az asszony lényébe beleivódott a sehol, uralma alá vette arcát, tartását, lépéseit. Ahogy visszaült a padba, ahogy meggörbödött a fekete zsolttár előtt, erőszakos volt és tolakodó, önmaga negálásával tolakodott előre minduntalan. Az évek alatt nemcsak a parókiát, a tiszteletet is átalakította, keze nyomát viselte a szappan a kád mellett, az elvágólag sorba rendezett törölközők a szekrényben, a bútorokon megcsillanó fény, a keményítő keserű illata az ágyneműn.

A faluban már nem is pletykáltak róluk, megszokták, hogy Müllerné vezeti a parókiát, lassan megszokta a tiszteletes is, mint a szégyent, ha foltosan kellett mosásba adnia a fehérneműjét, a lepedőt. Az asszony ilyenkor napokig kerülte a tekintetét, s ha ránézett mégis, a tiszteletes látta az értetlenséget széles, puha arcán, mért jobb ez így magának, miért nem inkább velem?

Az asszony lehajtja a fejét, ahányszor a templomba lép, az oszlopok árnyékába ül, mintha ott se lenne, s a tiszteletes ilyenkor széles karimájú, fehér kalapot képzel rá, olyat, mint amelyet Vlachner Anna Fiumében viselt. Pedig hol vannak már az úrinők, meg a kalapok, micisapkás, kendős világ járja, most is szól a hangosbemondó a tanácsházán, nem tiszteli a vasárnapot, Hegyesi Sándor kulákot háromévi szabadságvesztésre ítélték gabonarejtegetés miatt, Kocziha József tanyásra pénzbírságot róttak, mert nem tett eleget a jószágbeszolgáltatásnak, Herényi Józsefné gazdálkodótól elkobozták a fejőstehenét.

Énekeljük fennállva, testvérek, énekes könyvünk 172. dicséretét, szükölködiünk nagy mértékben segedelmed nélkül, Vicziánné az első, aki bekapcsolódik a zsolttárba, nekik sincs már semmijük, a férjének még titulusa sem.

Halásznak hívja csak a falu, a bolond halász, így nevezik, pedig mérnök volt valaha, ma sem jött el a templomba, ül otthon és nézi a falat, nem eszik, nem beszél, magában sorvad el. A halastavakat az elsők között államosították, de Viczián szaktudása nélkül nem működött a halgazdaság. Az előirányzott termelési átlag elérése végett duplájára emelték a halállományt, aztán háromszorosára, a halak kiugrottak a partra, hogy levegőhöz jussanak, Viczián meg csak nézte a falat, a repedéseket a plafonon, tehetetlenül.

A faluban úgy tudták, hogy a halász minden újhholdkor megnyitja a halastavak zsilipjeit, felhúzza a védőrácsokat, aztán maga is csónakba ül, elvezeti a halakat a gazdaság csatornáján keresztül a Herek torkolatáig, el a Dunáig, a Fekete-tengerig, csónak se kell már, a halak hátukra veszik Vicziánt, úgy úsznak el. Hogy mi igaz belőle, mit tudhatott arról a tiszteletes, annyi azért bizonyos, hogy a halgazdaság évek óta veszteségesen zárt, s mióta a mérnöknek visszaadták a munkakönyvét, a halállomány is rohamosan pusztult. Hogy valójában Viczián fejében mi járt, nem tudta senki, még a várandós felesége sem, hiába könyörgött neki, a férfi nem mozdult ki többé a házból, legalább a tiszteletes úrral beszélj, az biztos tud mondani valami biztatót. De a halász csak a falat nézte, a meszelt fal repedéseit, a foltokat a plafonon, megannyi fényes test, mely újhholdkor életre kel.

A sánta harangozó fújtatta az orgonát, *reménykedünk, örök Isten, te légy segítségül*, alig három lépés a hangszerig, évtizedeket lép át vele mégis.

A Helvéczia utcai gyülekezetben sose gondolta volna, hogy egyszer ő maga fog kántorizálni, nem gondolta volna azt sem, hogy lesz, amikor alig három embernek prédikál majd. A Helvéczia utcán Tarjányi Kovács Ármin volt a kántora, országos híru karvezető, hitoktatója akadt három is, de így is segédlelkészt kellett kérnie az egyházkerületől.

András számára Fiume volt a határvonal, Vlachner Annaig azt hitte, tudja, mit akar, magácskát, drága, ma este, csak magát, kulcsocskája a legtitkosabb zárat nyitotta meg, az arany lakatok pengve pattantak el, nem is sejtette, hogy a pántok is. Fiume után teljesen elbizonytalanodott. Valójában csak a lánynak akart imponálni, mikor előállt a népfőiskolák gondolatával, sejtelve sem volt róla, hogy alig húsz év múlva a püspök azért fogja kitelepíteni, amit Fiumében együtt terveztek el.

A tábortűznél már csak néhányan maradtak, hatannyolcan talán, még az éneklés ideje alatt odahúzódott a lány mellé, Anna a Baross kikötő óta rá se hederített, de Béla minden szavát itta, hát beszállt ő is a vitába, ugyan Öcsike, addig erőlködni fölösleges, míg a paraszt csak azt tudja, amit a szépapja is tudott: Szent Mihálykor vetünk,

Péter Pálkor aratunk, a kettő között meg gürcöl a földeken látástól vakulásig, mégse tudja elartani a családját, mert a mi parasztjaink nemhogy a betűhöz nem értenek, de még a földhöz sem. De nézzétek meg a holland, a dán parasztot, a földjeit, állatait, a házát, megtervezi, megszervezi a munkát, nem fél a gépeket használni, s nem fél tanulni sem. Csak egy kóbor ötletnek szánta, nem gondolta volna, hogy ennyire fején találja a szöveget, Béla belelkesedett azonnal, hiszen tapasztalatból tudta, hogy a falusi fiatalokat nem lehet nyáridőben konferenciára hívni, télen kell őket tanítani, akkor csendes ügyis a falu.

A népfőiskolák szervezésében nem vett aztán tevőlegesen részt, a legényegyleti munkába kapcsolódott be inkább. Először Annáért tette csak ezt is, játék volt csupán, szerep, de a háború megváltoztatott mindent, a lövészárokban értette meg igazán, mit is akart Öcsi, *ígéritek-e, fogadjátok-e, hogy önként odaszánjátok magatokat az Istennek élő, szent áldozatul?*

Amikor hazaért a hadifogságból, hiába mondták neki, hogy itt már más világ van, fejét veszi a püspök mindenkinek, aki be nem hódol a vörösöknek, András csak nevette, gondoljátok, hogy tud nekem valami újat mondani?

Tajtékozott a püspök, mikor a Konventi irodára behívatta, nem lehetsz ennyire örült, András, ifjúsági konferenciát szervezel, és még csak nem is titokban, hanem a szószékről hirdeted. Védekezni próbált, a törvény engedélyezi a hittanórák tartását, de a püspök legyintett, a halált, azt engedélyezi. Csak nézett rá, a jól ismert arc szinte eltorzult, úgy megkeményedett, szíve szerint megfogta volna a kezét, és vezette volna ki, veszélyes ez a hely neked, nézd, szakadékok nyílnak a lábad alatt. De a püspök szóhoz sem engedte jutni, most mondd meg, mi az istenharagját csináljak veled, ha nem húzom le rólad a palástot, ezek képesek és internálnak. András a szótól megrettent, a palástomat, azt ne, azt hagyj meg, nincsen nekem már másom semmim.

Kegyelem volt az, hogy kiküldték ide, ebbe az Isten háta mögötti kis faluba lelkésznek. A gyülekezet papíron se számlál száznál több lelket, vasárnap jó, ha eljönnek öten, a sánta lábú harangozó, a halász meg a felesége, a süket Kovács néni, aki diakonissza volt, meg persze Müllerné. Úrvacsorára a halászház nem maradnak soha, igazán csak az asszony jár, negyedik gyerekkel viselő, de fél még mindig a szüléstől, mintha meghalnék, tiszteletes úr, olyan. Mikor először osztott itt úrvacsorát, nagyon nem találta a helyét, *amint előre hirdettük és látjátok is, megterítettük a kegyelem szent asztalát*, a Helvéczia utcán voltak ezren-ezerötszázan is egy-egy Úrvacsorán, hárman osztották a szent jegyeket, *jertek Atyám áldottai*, képtelen lett volna már a templom, a szószék nélkül élni, *próbálja meg azért az ember magát, és úgy egyék abból a kenyér-*

ből, és úgy igyék abból a pohárból, mert a ki méltatlanul eszi e kenyeret és issza e pohárt, ítéletet eszik és iszik.

Amikor a Theológiára ment, nem a hivatástudat hajtotta, a gazdasági válság idején még tán a papoknak volt a legbiztosabb jövedelmük, keresztelni, esketni, temetni mindig kell, a stólát meg behajtják a parasztok a parókia udvarára, az egyházi földeken megtermett takarmányon csak felnevelődik az aprójószág. Akkor még Béla sem tudta igazán, miért is akar pap lenni, a skóciai stipendium után változott meg *jöjjetek testvéreim és újítsátok meg Istenetek veletek kötött szövetségét, hogy élő közösségben legyetek a Krisztussal*, de András Fiume előtt erről a szövetségről mit sem tudott, s ha nem unja meg az öccse nyaggatását, s nem megy el arra konferenciára, a sorsa is másként alakul bizonyosan, pap lehetne tán még most is a Helvéczia utcai gyülekezetben, ha nincs Anna, ha nincs a front, könnyebben megtört volna neki is a gerince. Mégsem tud bűnvallás nélkül visszanézni azokra az évekre, *könyörülj rajtam, én Istenem, a Te kegyelmességed szerint, és töröld el az én bűneimet*.

Amikor önként jelentkezett a frontra, már nem a hazafiúi kötelesség hajtotta, sokkal inkább, hogy megmutassa a lánynak, ő is valaki, aztán a frontvonalon, az árokban döbrent rá, hogy nem mutatott meg semmit, Vlachner Annának végképp nem.

A lány tekintete előtt az ukrán fronton sem tudott megállni, pedig tudta, mint tábori lelkésznek mi lenne a feladata, képtelen volt berögzött reflexeit feloldani. Hamis volt minden hangja, a szépen megszerkesztett mondatok visszacsaptak, a katonák szemgödrében üveggolyó, kék, zöld, barna, fekete, tudták mindannyian, éjjel az oroszok áttörnek a frontvonalat, *most azért én, mint az én Uramnak, a Jézus Krisztusnak méltatlan bár, de elhívott szolgálja, hirdetem néktek a bűneitek bocsánatát és az örökéletet, melyet megad a mi urunk Istenünk ingyen kegyelemből az ő Szentfiáért mindnyájunknak a mai napon*. Az ukrán fronton, azon az éjszakán fekete kenyérből osztotta az úrvacsorát, *vegyétek és egyétek, ez az én testem, mely ti éretteket megtöretik*, pozdorja volt a fele, megdagadt a szájban, alig lehetett lenyelni, hosszan rágták a katonák az Úr testét, hogy magukhoz tudják venni. Mint a patkány, ha menekül, úgy takarította el annak az utolsó vacsorának a nyomait, a parancsnokságon már csomagoltak, indulunk azonnal, nagytiszteletű úr, magát Sajben százados kocsiába osztottam, összevágta a bokáját, bólíntott, igenis, de Vlachner Anna tekintete nem eresztette, ha itt lenne Jézus, elfutna-e?

Ellentmondani mégse tudott, csak elkerülte a Sajben százados kocsiját, s elindult az ellenkező irányba, pedig akkor már erősen ugattak az oroszok gépfegyverei. A katusák torkolattüze vörösre festette az eget, Herzl doktor mellé lépett, mondja, miben segíthetek. A doktor csak rá-

pillantott, de ő nem állhatta a tekintetét, muszáj volt lehajtania a fejét, csak a fehér karszalagot látta a muszos orvos karján, s ettől még inkább megszegyellte magát.

A törvény tiltja, hogy zsidó orvos keresztyént gyógyítson, csapott a parancsnoki asztalra nem sokkal azután, hogy a hadállásba megérkezett. Sajben százados megpróbált türelmesen beszélni vele, Herzl doktor keresztyén, akkor is, vágott vissza azonnal, a törvény rá is vonatkozik, engem zsidó ne gyógyítson, Sajben nem volt hajlandó tovább vitatkozni, a fronton a haditörvények érvényesek, megértette, nagytiszteletű úr. Megértette, nem tehetett mást, de emberi szava nemigen volt Herzlhez a két hónap alatt.

Hogy hány órán át tartott az orosz támadás, nem tudta meg soha, az idő mintha magába fogta volna őket, mint foglyait, két robbanás között évezredek peregetek el, vér, hús, csontszilánk, csak föld, sár, agyag, felborult maga a tér is, csak egymáshoz való viszonyuk számított, szavakat elnyelte a föld, az ég, egyszerre mozdultak mégis a következő emberroncs felé. A távolság is viszonylagos lett, hason kúszva a sárban, a robbanások szünetében fényévnnyi távolság a karnyújtás is, jövünk, testvér, tarts ki, de jobbára már csak a szemüket tudta lefogni.

Mikor a légnyomás a földhöz csapta őket, alig volt már körülöttük ép test, Herzl doktort egy repesz találta el, felnyílt a mellkasa, a nyaki ütőér is megrepedt, *ez az én vérem, az új szövetségnek vére, a mely sokakért kiontatik bűnöknek bocsánatára. Valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszátok e pohárt, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljövend, a szív dolgozott még, széles sugárban pumpálta a vért, ritmikusan, ahogyan illik*. Tudta, csak percek lehetnek a doktornak hátra, tépte saját zubbonyát, ingét, ne menj el, testvér, ne menj el, mi a kurva istent csinálók itt nélkülöd, a nyomókötések mintha segítettek volna, csitult a vérzés, de az ösztűz nem, a rohadt anyátok, legalább még egy esélyt adjatok, egy sorozat éppen Herzl doktor koponyáját találta el, beborította az arcát, ruháját, kezét. Ma is magán hordja a nyomát, hogy Herzl doktor koponyájának egy darabja vagy lepattanó lövedékrepesz hasította fel az arcát, nem tudja, csak abban bizonyos, ha nem fekszik előtte a zsidó orvos, őt aprítja szét az orosz gépfegyversorozat.

Rajta kívül most is csak négyen úrvacsoráztak, a halászszerű felesége és az öregasszony után lépett oda Müllerné, de szíve szerint neki nem szolgáltatta volna ki a szent jegyeket, a te nyelvednek játéka égő tüzet gerjeszt az én csontjaimban, a te ajkadnak szorítása kárhazatra visz engem. Ő maga a féllábú harangozóval vette a szent jegyeket, *az Isten bárányára letésem bűnöm én, és lelkem béke várja ott a kereszt tövében*.

A harangozó sokáig nem Úrvacsorált, nincsen nekem jogom ahhoz, nagytiszteletű úr, az én bűnöm nem bocsáthatja meg senki. Évekig tartott, míg kiszedte belőle,

hogy szocdem volt valamikor, nem tudtam én azt, nagytiszteletű úr, hogy ez lesz belőle, sose hittem volna, hogy ezzel árurom el a Krisztust. A püspöki leirat ott feküdt éppen az íróasztalán, Krisztus iránti kötelességünk részt venni az osztályharcban, az egyenlő elosztásért folytatott küzdelemben. Júdásnak, Pilátusnak, Péternek szükség-szerűen lenni kell, nagypénteken a hűségesek is áruolvá lettek, János, Jakab, Mária értetlen arcán döbbenet, Isten Fiát kiveti a föld, bezárul fölötte az ég, én Istenem, én Istenem, miért hagyta el engem, az elhagyatás pillanata

ÉBERT TIBOR

Epigrammák

I.

*megválaszoltam
megválaszoltuk
vajon azt ami válaszra vár?
válaszok csónakja
feleletek csobbanása*

II.

*a gondolatok zátonyáról
elhúztam a csöndet
válaszok csónakja
feleletek csobbanása
víz nélküli időben*

Hallgatás

*az arcélen
a legenda
nézel
meghatározhatatlanul
de bátran
a hovatarozás
lebegő nehezékein
ennyi volt
mondanád
hallgatsz
téveszméidtől
megszabadulva
mindez
legendáink lényege
odaállok melléd*

maga az örökkévalóság, a tanítványok áruulására nincs, ki bocsánatot adjon, hisz hátat fordított maga az Atya is. A síncsontok közé beékelődő vasdarab szinte azonnal korrodálni kezd, a kommunisták kiszolgálása Istentől rendelt cselekedet, a trianoni nagypéntek után nem következett el a feltámadás, megbocsátani mégsem tudott, a püspök nevét még tíz év után is képtelen volt kimondani. Hiába kereste, nem találta a pillanatot, amikor távolodni kezdtek egymástól, pedig valamikor olyan egyformák voltak, mint két tojás, kicsi királyfiak, ifjú hercegek.

III.

*ezek az odakalapálások
kereplőzések
megrepezstik a csöndkupola
benedictusát
tudod merre az angyalok röpte?
hova a tiéd?*

IV.

*feltornászom magam
didergő lábbal térddel
ma éjjel
elsorvad a harangok nyelve
s létrákat cipeltek fokok nélkül*